

*„25 років Закарпатському угорському інституту
імені Ференца Ракоці II”*

**ВПЛИВ ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ НА РОЗВИТОК
ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ**

III Міжнародна науково-практична конференція

„25 éves a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola”

**A SZÁMVITEL ÉS PÉNZÜGY TUDOMÁNYOK HATÁSA A
GAZDASÁGI FOLYAMATOK FEJLŐDÉSÉRE**

III. Nemzetközi Gazdaságtudományi Konferencia

*The 25th anniversary of the Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian College of
Higher Education*

**THE IMPACT OF ACCOUNTING AND FINANCE ON THE
DEVELOPMENT OF ECONOMIC PROCESSES**

III International Scientific and Practical Conference

*м. Берегове
Beregszász
Beregove*

15.06.2022

**Закарпатський угорський інститут
імені Ференца Ракоці II**

**ВПЛИВ ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ НА РОЗВИТОК
ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ**

Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції,
присвяченої 25-річчю Закарпатського угорського інституту
імені Ференца Ракоці II

15 червня 2022 р.

Берегове, 2022

Вплив обліку та фінансів на розвиток економічних процесів: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Берегове, 15 червня 2022 р.).
- Ужгород : ФОП Сабов А. М., 2022. - 498с.

Збірник містить тези доповідей учасників III Міжнародної науково-практичної конференції «Вплив обліку та фінансів на розвиток економічних процесів» з досліджень впливу обліково-фінансових механізмів на розвиток економічних процесів в умовах дії глобальних чинників.

Рекомендовано до друку на засіданні кафедри обліку і аудиту Закарпатського угорського інституту ім. Ф.Ракоці II (протокол №12 від 09.06.2022 р.)

Редакційна колегія:

Черничко С.С., доктор габілітований з гуманітарних наук, професор, ректор ЗУІ ім. Ф. Ракоці II; **Бачо Р.Й.**, д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку і аудиту ЗУІ ім. Ф. Ракоці II; **Пойда-Носик Н.Н.**, д.е.н., професор, професор кафедри обліку і аудиту ЗУІ ім. Ф. Ракоці II; **Макарович В.К.**, к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і аудиту ЗУІ ім. Ф. Ракоці II; **Лоскоріх Г.Л.**, доктор філософії з обліку і оподаткування, заступник завідувача кафедри обліку і аудиту ЗУІ ім. Ф. Ракоці II; **Стойка Н.С.**, к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і аудиту ЗУІ ім. Ф. Ракоці II; **Потоки Г.Ф.**, старший викладач, координатор кафедри обліку і аудиту ЗУІ ім. Ф. Ракоці II; **Ковач-Румп Г.Л.**, викладач кафедри обліку і аудиту ЗУІ ім. Ф. Ракоці II.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій покладається на авторів наукових доповідей. Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редколегії.

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

A SZÁMVITEL ÉS PÉNZÜGY TUDOMÁNYOK HATÁSA A GAZDASÁGI FOLYAMATOK FEJLŐDÉSÉRE

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola fennállásának 25.
évfordulója alkalmából rendezett III. Nemzetközi Gazdaságtudományi
Konferencia tudományos munkái

2022. június 15.

Beregszász, 2022

UDK 336+657 (063)

A számvitel és pénzügy tudományok hatása a gazdasági folyamatok fejlődésére: III. Nemzetközi Gazdaságtudományi Konferencia tudományos munkái (Beregszász, 2022. június 15.).

A kötet „A számvitel és pénzügy tudományok hatása a gazdasági folyamatok fejlődésére” című III. Nemzetközi Gazdaságtudományi Konferencia tudományos munkáit tartalmazza a számviteli és pénzügyi mechanizmusok, gazdasági folyamatok alakulására gyakorolt hatását kutató tanulmányokból a globális tényezők összefüggésében.

Közzétételre javasolt a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Számvitel és Auditálás tanszék ülésén (2022. június 09-én , jegyzőkönyv száma: 12)

Szerkesztőbizottság:

Prof. Dr. Cserniczkó István, MTA doktora, rektor, II. RFKMF; **Prof. Dr. Bacsó Róbert**, közgazdaságtudományok nagydoktora, tanszékvezető, Számvitel és Auditálás Tanszék, II. RFKMF; **Prof. Dr. Pojda-Noszik Nina**, közgazdaságtudományok nagydoktora, professzor, Számvitel és Auditálás Tanszék, II. RFKMF; **dr. Makarovics Viktória**, gazdaságtudomány kandidátusa, egyetemi docens, Számvitel és Auditálás Tanszék, II. RFKMF; **dr. Loszkorih Gabriella**, PhD, tanszékvezető helyettes, Számvitel és Auditálás Tanszék, II. RFKMF; **dr. Sztojka Natália**, gazdaságtudomány kandidátusa, egyetemi docens, Számvitel és Auditálás Tanszék, II. RFKMF; **Pataki Gábor**, adjunktus, koordinátor, Számvitel és Auditálás Tanszék, II. RFKMF; **Kovács-Rump Henetta**, oktató, Számvitel és Auditálás Tanszék, II. RFKMF.

A tudományos jelentések készítői felelősek a publikációk tartalmáért és pontosságáért. E kiadványok szerzőinek nézetei nem feltétlenül tükrözik a szerkesztők nézeteit.

ISBN 978-617-7798-95-7

© A szerzők, 2022
© II. RF KMF, 2022

**Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian
College of Higher Education**

**THE IMPACT OF ACCOUNTING AND FINANCE ON
THE DEVELOPMENT OF ECONOMIC PROCESSES**

Proceedings of the III International Scientific and Practical Conference
Dedicated to the 25th Anniversary of Ferenc Rakoczi II Transcarpathian
Hungarian College of Higher Education

June 15, 2022

Berehove, 2022

Талмейнер Г., Гашпар С., Земан З. Моделювання звітної діяльності підприємства з виробництва кранів	249
Ткаченко Н. Питання трудових відносин під час воєнного стану в Україні	250
Ткаченко С., Потишняк О., Полякава Є., Ткаченко В. Використання технічних засобів збору, передачі та обробки інформації у сфері бухгалтерського обліку	253
Товт Е., Вереш Г. Деякі особливості церковного функціонування та управління в Угорщині	255
Тютюнник С. Особливості оподаткування імпорту	257
Тютюнник Ю. Основні положення щодо посилення вимог до капіталу банків	260
Фрайман А., Кірсанова В. Формування пропозицій щодо основних складових інтегрованої звітності в Україні	261
Фюреді-Фюлеп Й., Варконіне Югас М. Облік доходів у національних угорських і міжнародних стандартах бухгалтерського обліку	264
Хомин П. «Шедеври» облікової теорії	265
Хорунжак Н. Облік і аналіз в управлінні діяльністю суб'єктів господарювання	267
Чабанюк О., Максютенко Ю. Коефіцієнт оборотності основних засобів та його вплив на діяльність підприємства	270
Черненко К. Благодійна допомога: облікові аспекти	272
Шацкова Л., Шацков В. Методичний підхід до багатокритеріального аналізу основних засобів	274
Тейлор Р.К., Агуя С. Застосування роботизованої автоматизації процесів у сучасній системі обліку	277
Шкроміда В. Принципи формування системи обліково-аналітичного забезпечення управління репутаційними активами підприємства	278
Шабатин В., Шпакович А., Кузуб М. Звітність і податковий кодекс України як основні елементи в бухгалтерському обліку	280
Шурпенкова Р. Методологічні підходи до проведення реінжинірингу бізнес-процесів підприємства	283
Юрченко О. Облік витрат на релокацію бізнесу в умовах воєнного стану	285
Юрченко О. Особливості організації трудових відносин з працівниками на підприємстві в умовах воєнного стану	289
Яловега Л., Лега О., Прийдак Т. Інструментарій аналізу взаємозв'язку «витрати-обсяг-прибуток»	291
Ясишена В., Долюк А. Удосконалення підходів до класифікації нематеріальних активів	293

Незважаючи на те, що коефіцієнт оборотності активів є сприятливим для визначення ефективності активів компанії для її продажу, він не надає деталей, корисних для повного аналізу запасів. Коефіцієнт може бути штучно зменшений, коли компанія купує великі активи. Також, якщо компанія передає свої виробничі потужності на аутсорсинг, це може призвести до вищого коефіцієнта оборотності активів. Це пояснюється тим, що компанія має нижчу базу активів, що робить її більш ефективною, ніж її конкуренти, навіть якщо вона не прибуткова [4].

Отже, інвестори, які шукають інвестиційні можливості в галузі з капіталомістким бізнесом, можуть виявити, що FAT буде корисним для оцінки та вимірювання віддачі від вкладених грошей. Ця оцінка допомагає їм приймати важливі рішення щодо того, продовжувати інвестувати чи ні, а також визначає, наскільки добре ведеться конкретний бізнес. Це також корисно для аналізу зростання компанії, щоб побачити, чи збільшують вони продажі пропорційно їхнім активам.

Список використаних інформаційних джерел

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» : затв. наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 № 92. Дата оновлення 03.11.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>.
2. Васильцова С.О., Мамедова А.Д., Козюра В.В. «Ефективності використання основних фондів та шляхи її покращення». Вісник НТУ «Харківський політехнічний інститут». 2017. С. 60-63.
3. Чайка Т.Ю., Лошакова С.Є., Калашнік О.Ю. «Розрахунок фондівіддачі за фінансовою звітністю НП(С)БО України та сучасні тенденції її оцінки і аналізу». Ефективна економіка: електрон. наук. фахове вид. 2018. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6300>.
4. Will Kenton «Fixed Asset Turnover Ratio». Investopedia. Corporate finance & accounting financial ratios. 2021. URL: <https://www.investopedia.com/terms/f/fixed-asset-turnover.asp>

Ксенія ЧЕРНЕНКО

к.е.н., доцент

доцент кафедри бухгалтерського обліку
та економічного контролю

Полтавський державний аграрний університет
м. Полтава, Україна

БЛАГОДІЙНА ДОПОМОГА: ОБЛІКОВІ АСПЕКТИ

Благодійність, також харитативність - безкорисливе надання допомоги потребуючим, які не є пов'язаними з благодійником.

Приклади благодійності часто перетинаються з прикладами філантропії, хоча не всяка благодійність є філантропією, як і навпаки, не всяка філантропія є благодійністю.

Благодійність заснована як на волонтерській, так і професійній діяльності благодійників, благодійних організацій та благодійних фондів яка орієнтована на допомогу та покращення суспільства, окремих його верств чи осіб [1].

Первісною вартістю основних засобів, отриманих безоплатно від фізичних та юридичних осіб (крім суб'єктів державного сектору), є їх справедлива вартість на дату отримання з урахуванням додаткових витрат (на транспортування, установку, монтаж, налагодження тощо). Таким є припис п. 7 розд. II Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 «Основні засоби», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 12.10.2010 р. № 1202.

Поруч із цим первісна вартість безоплатно отриманих цінностей може визначатися згідно з відповідними первинними документами з урахуванням додаткових витрат.

Аналогічну за змістом норму містить і п. 5 розд. II Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 123 «Запаси», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 12.10.2010 р. № 1202. Відтак, зазначені вище правила оцінки поширюються і на безоплатно отримані запаси.

Отже, оцінку безоплатно отриманих матеріальних цінностей слід проводити виходячи з даних, наведених у супровідних первинних документах. При цьому всі додаткові витрати слід також включати до первісної вартості таких цінностей. Якщо ж благодійник не надав підтвердних документів, тоді оцінку безоплатно одержаних матеріальних цінностей проводить комісія установи. Остання утворюється за наказом керівника установи з числа її працівників.

Чинне законодавство не містить прямої вимоги щодо залучення до процесу безоплатно отриманих активів професійного оцінювача і проведення незалежної оцінки майна.

Оцінка ТМЦ, отриманих як спонсорські, благодійні внески чи інша гуманітарна допомога, здійснюється за справедливою вартістю. Тобто комісія має виходити з припущення, скільки може коштувати той чи інший об'єкт на відповідну дату з урахуванням його технічного стану і ступеня зносу. За результатами оцінки комісія має скласти акт оцінки матеріальних цінностей у довільній формі.

Операції з безоплатного отримання основних засобів та інших необоротних матеріальних активів слід оформляти Актом приймання-передачі основних засобів. Типову форму цього акту затверджено наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження типових форм з обліку та списання основних засобів суб'єктами державного сектору та порядку їх складання» від 13.09.2016 р. № 818 (далі - наказ № 818). У разі отриманні основних засобів як гуманітарної допомоги, дарунка чи безповоротної допомоги акт складає комісія установи, яка приймає основні засоби. У цьому випадку акт може бути складений в одному примірнику. Акт обов'язково має затвердити керівник установи - бенефіціару.

Окрім того, на безоплатно отримані необоротні активи необхідно скласти Акт введення в експлуатацію основних засобів та відкрити Інвентарну картку

обліку об'єктів основних засобів за типовими формами, затвердженими наказом № 818.

Для оформлення приймання благодійної допомоги у вигляді запасів доцільно застосовувати Акт про приймання матеріалів за типовою формою № 3-1. Останню затверджено наказом Державного казначейства України «Про затвердження типових форм обліку та списання запасів бюджетних установ та інструкції про їх складання» від 18.12.2000 р. № 130.

Список використаних інформаційних джерел

1. Вікіпедія. URL: <https://cutt.ly/UJYn4JL> (дата звернення 18.05.2022). 2. Тетяна Станкус, Ангела Бочі, Ольга Шубіна. Отримання благодійної допомоги. URL: <https://cutt.ly/FJYn9e9> (дата звернення 18.05.2022).

Любов ШАЦКОВА

к. е. н., доцент

*доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту
Державний університет «Одеська політехніка»*

м. Одеса, Україна

Віктор ШАЦКОВ

аспірант кафедри обліку і консалтингу

Державний податковий університет

м. Ірпінь, Україна

МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ДО БАГАТОКРИТЕРІАЛЬНОГО АНАЛІЗУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Ефективна експлуатація основних засобів є умовою ефективного функціонування підприємства в цілому. Важливою умовою, що впливає на обсяги господарської діяльності, рівень фінансового стану та здатність задовольняти попит населення, є ефективна політика формування основних засобів підприємства. Процес прийняття управлінських рішень під час формування основних засобів передбачає виконання певних аналітичних процедур щодо визначення ефективності їх використання. Тому проведення своєчасного аналізу основних засобів, результати якого служать основою для прийняття управлінських рішень, є складовою забезпечення ефективного функціонування підприємства.

Аналіз основних засобів спирається на певну систему критеріїв та показників. За допомогою критерію через систему показників пов'язується мета аналізу із засобами її досягнення. Основні критеріальні оцінки аналізу основних засобів наступні: наявність, достатність, технічний стан, забезпеченість праці, ступень використання, ефективність використання, прибутковість. Виходячи з багатокритеріального підходу до аналізу основних засобів, запропоновано методичний підхід, який дозволить зібрати і проаналізувати велику кількість зібраної інформації з досліджуваного питання. виявити проблеми в процесі